

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

De samvirkende danske Husmandsforeninger har i et til Landbrugsministeriet indsendt Andragende, der er aftrykt som Bilag 1 til nærværende Lovforslag, anholdt om, at der af Statens Midler maa blive stillet til Raadighed til Driftslaan til mindre Jordbrugere indtil 10 Mill. Kr., fordelt paa 10 Aar med 1 Mill. Kr. aarlig. Husmandsforeningerne har tiltraadt en Indstilling fra et paa Husmandsforeningernes Landsmøde den 28. og 29. Marts 1924 nedsat Udvalg, hvorefter Laan paa indtil 1 000 Kr. skal kunne ydes til Jordbrugere, hvis Ejendommens Jordværdi ikke overstiger 12 000 Kr., til Indkøb af Heste, Kreaturer, Avlssvin, Arbejdsvogne og Markredskaber, og hvorefter Udlaanene skal ordnes gennem Driftslaaneforeninger, der faar Midler stillet til Raadighed til videre Udlaan til Medlemmerne. Til Sikkerhed for Opfyldelsen af Laaneforeningernes Forpligtelse er det af Udvalget foreslaaet, at hvert Medlem ved Optagelsen i Foreningen skal tegne en Garanti paa mindst 50 Kr. Udover den tegnede Garantium skal Medlemmet ikke hæfte. Eventuelle Tab paa de af Laaneforeningerne til Medlemmerne ydede Laan foreslaas fordelt mellem Laaneforeningen og Statskassen med Halvdelen til hver. Udvalgets Indstilling og et af Udvalget udarbejdet Forslag til Normalvedtægt for Laaneforeninger er aftrykt henholdsvis som Bilag 2 og som Bilag 3 til Lovforslaget.

For mindre Jordbrugere og navnlig Nybegyndere kan det ofte være vanskeligt at skaffe Besætning og Redskaber til rimelige Priser. Midlerne maa ofte skaffes ved Laan til høje Renter eller ved Veksler, eller Indkøbet maa ske paa Kredit, hvad der medfører forøgede Udgifter. Efter Regeringens Formening trænger det mindre Landbrug til at hjælpes med billige Drifts-laan, og Regeringen har ment at burde foreslaa, at der i dette Øjemed af Stats-Laanefondens Midler stilles til Raadighed, saaledes som af Husmandsforeningerne ansøgt, aarligt i 10 Aar et Beløb af 1 Mill. Kr. eller ialt 10 Mill. Kr. Regeringen kan anbefale, at Sagen søges ordnet paa den af Husmandsforeningerne foreslaaede Maade, og i Overensstemmelse hermed er nærværende Lovforslag affattet. Med Hen-

syn til Lovforslagets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 2.

Det maa som Betingelse for, at der kan stilles Midler til Raadighed for en Driftslaaneforening, kræves, at der er Sikkerhed for, at Midlerne anvendes paa lovmæssig Maade. Dette foreslaas opnaaet ved, at Laaneforeningens Vedtægter skal stadfæstes af Landbrugsministeren og Foreningen undergives hans Tilsyn. Adgangen til at faa Laan kan formentlig passende, saaledes som af Husmandsforeningerne foreslaaet, indskrænkes til Jordbrugere, hvis Ejendommens Jordværdi ikke overstiger 12 000 Kr., men ogsaa andre, som ønsker at støtte en Laaneforening ved at tegne Garantikapital, bør kunne optages som Medlemmer, naar de af Bestyrelsen godkendes til Optagelse. Det Beløb, der ved Optagelsen skal tegnes som Garanti for Laaneforeningens Forpligtelser, foreslaas i Overensstemmelse med Husmandsforeningernes Forslag sat til 50 Kr. som Minimum, men der bør formentlig ogsaa fastsættes et Maksimum for Størrelsen af det Beløb, som et enkelt Medlem kan tegne. Dette skønnes passende at kunne sættes til 500 Kr., jfr. Litra b. Efter Omstændighederne har Regeringen ment at kunne tiltræde Forslaget om, at Laaneforeningen og Stats-Laanefonden eller Statskassen hver skal bære Halvdelen af de som Følge af Udlaanene lidte Tab, men Tabene bør dog fortrinsvis dækkes af Reservefonden, saaledes at kun det overskydende fordeles, jfr. Litra d. Risikoen for Staten ved at skulle bære Halvdelen af Tabene kan ikke antages at ville blive stor, naar Forholdet ved Udlaanene ordnes, som foreslaet af Udvalget, saaledes, at Foreningen bliver Ejer af det indkøbte, indtil Laanet er betalt, og at Laantageren skal holde det indkøbte assu- ret og selv være raadig over $\frac{1}{4}$ af Købesummen, jfr. § 10 i Udkastet til Vedtægter.

Til § 3.

Størrelsen af Laanet til en Laaneforening foreslaas i Overensstemmelse med Husmandsforeningernes Forslag holdt in-